

andere excursies meer vlinders zijn waargenomen kunt u elders in deze Flinterwille lezen of u heeft het wellicht al gelezen.

**Verslag excursie Aekingerzand/Canadameer op zaterdag 4 juni 2005.
Gerard Bergsma**

Door de slechte weersomstandigheden was besloten de middagexcursie te laten vervallen. Om 19.30 uur had zich een groepje van 7 personen verzameld op de parkeerplaats bij het Canadameer. De lage opkomst had vermoedelijk alles te maken met het weer. Dit kenmerkte zich door een lage temperatuur en een kille wind. Gelukkig regende het net niet. We besloten niet het Aekingerzand op te gaan, maar langs het Canadameer door de omringende bosschages te lopen. Daar kwamen we veel heidewortelboorders (*Phymatopus hecta*) tegen. We konden om de 10 meter wel enkele onder de bomen zien dansen, want deze nachtvlinders (die ook overdag actief zijn) hebben een vreemde dansende vlucht, waarbij ze snelle verticale bewegingen maken. Je ziet ze gemakkelijk over het hoofd vanwege hun bruine schutkleur. Langs het water was het koud in de wind, dus liepen we door de bosschages naar de oostkant waar we in de luwte kwamen. Hier liepen we langzaam langs een fietspad in de richting van de parkeerplaats. Langs de bosrand ontdekten we diverse vedermotten, enkele dagactieve nachtvlinders en libellen. In de schemering werd een viertal lampen opgesteld. Twee lichtpunten bij de parkeerplaats en twee aan de rand van het Aekingerzand. Helaas ging het al vrij snel mis met de lamp van Henk & Auke Hunneman, omdat hun aggregaat kuren vertoonde met de brandstoftoevoer. Veel wind was er niet, maar bij de lamp van Gerrit Tuinstra was hij af en toe vervelend merkbaar. Ik vertoefde aan de rand van het Aekingerzand en stond daar behoorlijk in de luwte. De vlinders vlogen af en aan en vooral de spanners lieten zich bij de drie lampen in behoorlijk aantal zien, waaronder de mooie lindeknotsvlinder (*Plagodis dolabraria*), de getande spanner (*Odontopera bidentata*) en de schaars voorkomende moeraswalstrospanner (*Orthonama vittata*). Bij de uiltjes zat weer eens de prachtig zwart-witte schijnnonvlinder (*Panthea coenobita*) en verder een aantal exemplaren van de gevlekte pijluil (*Pachetra sagittigera*). Ook de drielijnuil (*Charanyca trigrammica*) en de tandjesuil (*Sideridis albicolon*) waren present. De brede w-uil (*Lacanobia w-latinum*) was er (Gerrit Tuinstra had er zelfs zes gedurende de avond) en ook het prachtig rose gekleurde gemarmerde heide-uiltje (*Elaphria venustula*). Van de familie van de visstaartjes (*Nolidae*) was slechts één vertegenwoordiger, de schitterend gekleurde zilveren groenuil (*Pseudoips prasinana*). De familie van de eenstaarten (*Drepanidae*) had vijf vertegenwoordigers, namelijk de braamvlinder (*Thyatira batis*), de berken-orvlinder *Tetheella fluctuosa*), de bleke eenstaart

(*Falcaria lacertinaria*), de gele eenstaart (*Watsonalla binaria*) en de berkeneenstaart (*Drepana falcataria*). Twee soorten pijlstaartvlinders bezochten de lakens: het groot avondrood (*Deilephila elpenor*) en de dennenpijlstaart (*Sphinx pinastri*). Van de tandvlinders (*Notodontidae*) was de populierentandvlinder (*Gluphisia crenata*) voor de zoveelste keer present. Deze laatste soort heeft de afgelopen tien jaar een behoorlijke opmars gemaakt in Friesland. Zo'n vijftien jaar geleden was hij zeer zeldzaam in onze provincie. Van jaar tot jaar wordt hij steeds algemener. Tot slot moet nog worden vermeld, dat er bij de lamp van Gerard Bergsma en de lamp van de Sinnema's sprake was van een ware plaag van de microvlinder *Coleophora laricella*. In plaats van de gebruikelijke lastige vliegen en vliegjes waren zij het, die overlast veroorzaakten door massaal in je haar, in de ogen en oren en in je nek te gaan kruipen. Bij elke ademhaling moest je uitkijken, dat er niet een aantal van de uiterst kleine metaalkleurige vlindertjes mee naar je longen gingen. Om 02.00 uur doofden we de lampen. Het valt aan te bevelen om in dit gebied nog eens nachtvlinders te gaan inventariseren wanneer het warmer weer is, want dat er veel meer te vinden en te vangen is, lijkt welhaast zeker.

Verslag excursie Gaasterland van 9 juli 2005 Abel Jagersma

De excursie kende een wat moeizame start, omdat enkele deelnemers lang voor een aantal bruggen had moeten wachten. Nadat ook de laatste van de tien deelnemers bij de werkschuur van Staatsbosbeheer was gearriveerd reden we alsnog naar de Huitebuersterbûtenpolder. Deze polder ligt ten zuiden van Oudemirdum en Nijemirdum en grenst aan het IJsselmeer. Zo'n 52 ha is in beheer bij It Fryske Gea. Onze gids Sjoerd Bakker (van Staatsbosbeheer) wees ons op een aantal bijzondere planten die nog de invloed van het zoute water van de voormalige Zuiderzee verraden. Aan de randen van de polder tref je de zgn. Zuiderzeeduintjes of Ouwers aan (dit zijn hoge zandkoppen met schrale begroeiing). Floristisch gezien is dit gebied ook interessant vanwege de Gelderse invloeden. De Echte kruisdistel en de Gestreepte klaver zijn typische stroomdalplanten van de Gelderse IJssel. Helaas bloeide de Echte kruisdistel nog niet maar het Geel walstro en enkele klaversoorten wel. Tussen het riet bloeide hier en daar het Koninginne- of Leverkruid. Bij gunstig weer zijn hier veel trekvlinders te vinden, maar wij zagen slechts twee *Atalanta*'s. Het aantal soorten dagvlinders viel ons enigszins tegen. Zo telden wij dertien Zwartsprietdikkopjes, drie Grote koolwitjes, één Klein koolwitje, twee Klein geaderde witjes, vijf Kleine Vossen en vijf Buine Zandoogjes.

De fotografen onder ons probeerden de fraai gekleurde zuringspanner (*Lythria cruentaria*) digitaal vast te leggen. Andere nachtvlinders die we aantroffen waren de spanners *Scopula immutata*, *Camptogramma bilineata* en *Eulithis pyraliata*. Verder vonden we nog een larve van de vedermot *Pterophorus pallidactyula*.